

In dit nummer

- Helpende voorouder
Interview Stephanie
Bennett
p. 1
- Interview Homan
en Meendering
p. 3
- Groningen in het
verkiezingsprogramma
p. 5
- Interview Saskia Kluit
p. 7
- PLV 24 april
p. 8
- Toukomst met NPG-geld
p. 9
- GroenLinks op
het platteland
p. 10
- Rustig slapen
p. 13
- Meer vliegtuigherrie
boven Noord-Nederland
p. 14
- Brandnetelsoep
Column
p. 15
- Agenda en colofon
p. 16

Retouradres

Statenfractie GroenLinks
Turfingel 83
9712 KL Groningen

Helpende voorouder: Stephanie Bennett

Foto: Gabriële Hengeveld

Sprankelend, muzikaal, welbespraakt, fijn om naar te luisteren, energiek, slim, moeder van een lief 5-jarig kletsmaajoortje, GZ-psycholoog, vrouw, Statenlid en ja, óók kandidaat voor de Tweede Kamer. Stephanie Bennett is het allemaal.

Ze staat op plek nummer 18 op de lijst voor de Tweede Kamer en doet het 'vooral voor de mensen die niet mee kunnen komen. We hebben als politiek de verplichting om ervoor te zorgen dat er een vangnet is voor de meer kwetsbare mensen in onze samenleving.'

Als ik later groot ben

Als jong meisje schreef ze in vriendenboekjes dat, als ze later groot is, ze 'iets met mensen' wil doen. Stephanie werd in 1986 geboren in het Veluwe dorpje Heerde, als dochter van een Afro-Amerikaanse vader en Nederlandse moeder. Ze houdt van mensen en van praten. Een prachtige basis om de politiek in te gaan.

Een Nederland waar iedereen thuis is

Ze werd op haar 17e politiek actief, nadat ze op haar 14e geïntrigeerd raakte door de politiek. Dit was ten tijde van de opkomst van Pim Fortuyn. 'Het Nederland waar Fortuyn over sprak, was niet het Nederland waarin ik wilde wonen. De manier waarop hij polari-

seerde vond ik beangstigend.' Ze hoopt mee te werken aan een Nederland waar iedereen thuis is. Sinds 2019 is ze Statenlid in Groningen. Hier is ze woordvoerder op de 'sociale' portefeuilles; Leefbaarheid, Nationaal Programma Groningen, Cultuur, Woningbouw/Huisvesting, Diversiteit en Inclusie en ze deelt de portefeuille Energie met Hendri Meendering.

Markt veranderen in Mens

Op veel gebieden mag van Bennett het woord Markt weg. De woningmarkt mag volkshuisvesting worden en ook de zorgmarkt moet menselijker worden. De marktwerking in de zorg moet weg. 'Op het moment dat iets "markt" wordt staan verkeerde principes centraal. Het gevolg van het neoliberale beleid is dat er te veel focus is op het maken van winst, het stimuleren van de economie, waardoor veel mensen in de verdringing komen. Ik vind dat schandalig, omdat mensen die het minder goed hebben of die kwetsbaar zijn hier de dupe van worden.'

Ben je optimistisch over de richting van de samenleving?

'Waar ik hoopvol over ben is dat er veel aandacht is voor het verbeteren van het klimaat. Hoewel er nog veel te doen is. Ik vind

het ook wel eng; gaan we het redden? Ook ben ik hoopvol over het feit dat er steeds meer gedaan wordt aan de emancipatie van bepaalde bevolkingsgroepen. Helaas zie ik, vooral op social media, ook veel polarisatie. Ik merk dat in persoonlijke gesprekken, of in een groepje, mensen veel makkelijker tot elkaar komen. Dat nu veel contact plaatsvindt op afstand is minder persoonlijk, waardoor je elkaar minder snel kunt vinden.'

Als je één ding zou mogen wensen om te veranderen in de wereld, wat zou dat zijn?

'Ik zou een eind willen maken aan kansenongelijkheid. Ik vind het heel moeilijk om te zien hoe de plek waar je wieg staat invloed heeft op hoe je leven eruit gaat zien. Er zijn verschillen in Nederland, maar het verschil van iemand die geboren wordt in Afrika of in Nederland is nog groter. Ik zou heel graag zien dat onze welvaart wat meer verspreid wordt.' Ook al klinkt het misschien een beetje als een hippie, het is volgens Bennett goed om idealen te hebben.

Opkomen voor jezelf

Als GZ-psychologe weet ze hoe ze kan de-escaleren. Ze kan in gesprekken met 'vijandige' mensen, die bijvoorbeeld zeggen dat ze terug moet naar haar eigen land, rustig blijven en vanuit de inhoud reageren. Ze is een geboren Nederlander en vindt dat het belangrijk is om bepaalde thema's als racisme, armoede en klimaatverandering aan te kaarten, ook als dat weerstand oproept. 'Laat je niet monddood maken.'

Opkomen voor de ander

'Mocht ik in de Tweede Kamer terechtkomen, dan wil ik mij daar inzetten voor onze "sociale" agenda en een eerlijk Nederland. De zorg in brede zin en specifiek de GGZ, armoedebeleid en -problematiek, leefbaarheid, emancipatie (diversiteit en inclusie) en cultuur zijn mijn speerpunten, omdat hier mijn expertise ligt. Maar bovenal wil ik als Groninger de belangen van ons mooie noorden sterk vertegenwoordigen. Of het nou gaat om de aardbevingsproblematiek, de Lelylijn of andere belangen die ons noorden aangaan; we kunnen en moeten beter gehoord worden in Den Haag. En daar wil ik me vol voor in gaan zetten!'

Heb je er zin in?

'Ik heb er heel veel zin in. Het is iets waar ik heel enthousiast van word. Vanaf mijn 16e was het een droom om in de Tweede Kamer te komen. Het is best wel onwerkelijk dat ik nu op de lijst sta. Ik merk dat ik me echt op mijn plek voel in de politiek. Het is mijn passie en mijn missie. Als ik in de Tweede Kamer kom zou ik het werk als Statenlid wel enorm gaan missen, een beetje bitterzoet.'

Opkomen voor toekomstige generaties

Ze leest graag over geschiedenis en politiek. Haar meest favoriete artikel van de afgelopen tijd is 'De vooruitkijkende Samaritaan' uit de *Groene Amsterdammer*, geschreven door Roman Krznaric. Hierin wordt opgeroepen om af te stappen van het kortetermijndenken en ons meer bezig te houden met de vraag: 'hoe kunnen wij goede voorouders zijn?' Zou zo'n manier van denken een goede invloed kunnen hebben op de Tweede Kamer?

Ik geef mijn stem

Tijdens haar verhaal is te horen dat haar stem veel te verduren krijgt. Ze excuseert zich en legt uit dat ze als GZ-psychologe ook veel praat en het daarnaast natuurlijk een drukke tijd is. Na haar verhaal zegt ze: 'Ik geef mijn stem even rust.' Maar na het horen van haar verhaal hoop ik als interviewer stiekem dat in heel Nederland veel mensen denken: 'Ik geef mijn stem aan Stephanie Bennett.'

Thee of koffie?

Met volle overtuiging: thee!

Janneke Brouwer

Folderaars gezocht

De GroenLinks afdeling gemeente Groningen (vroeger 'Stad') is op zoek naar mensen die huis-aan-huis folders willen bezorgen. Je hoeft niet aan te bellen, alleen maar de folder in de brievenbus te doen. Bovendien zijn de folders geadresseerd ('aan de bewoner van ...') zodat je geen brievenbussen met nee-nee-sticker over hoeft te slaan. Dat maakt het nog een stuk leuker!

Tot aan de verkiezingen kun je elke zaterdag tussen 13 en 16 uur bij het GroenLinks Pand (Coehoornsingel 87) een stapeltje folders halen die je in je eigen tijd kunt rondbrengen. Alvast heel hartelijk dank!

Het kan wel

GroenLinks in de provincie

In gesprek met Nienke Homan en Hendri Meendering

De provinciale bestuursperiode is halfweg, tijd om GroenLinks gedeputeerde Nienke Homan en fractievoorzitter Hendri Meendering enkele vragen voor te leggen. Beiden zijn bezig met hun tweede periode. Waar staan we op dit moment en wat kunnen we nog verwachten? En hoe is het gesteld met het draagvlak voor energietransitie? Zijn de Groningers nog blij met GroenLinks als grootste partij? Eerst maar eens over de verschillen tussen deze en de vorige periode.

Nu en de vorige bestuursperiode

Nienke: 'Het verschil is erg groot, totaal anders. We hebben echt al het beleid groener en socialer kunnen maken. GroenLinks is nu de grootste fractie en heeft daarmee een verantwoordelijke positie. Trouwens, toen we kleiner waren, hebben we ook altijd onze verantwoordelijkheid genomen, we kunnen dat aan. In een heel breed college hebben we de opdracht om veranderingen, transities aan te brengen, met name op het gebied van economie, landbouw en energie. Ik wil in deze periode werken aan positieve oplossingen, een begin waar we straks jaren profijt van hebben. We zetten de onderwerpen op de agenda, zodat er iets fundamenteels in gang wordt gezet.'

Hendri: 'De vorige periode hadden we te maken met een zeer grote SP die de toon zette, nu hebben we als grootste fractie te maken met zes partijen van links tot rechts in een zeer breed college. In de Staten is de houding van de oppositie nu anders. Werd er in de vorige periode nog constructief meegedacht, nu lijkt het alsof er vooral reactief geschoten wordt op alle voorstellen; zelf agenderen de oppositiepartijen vrijwel niets.'

Nienke: 'De onderlinge samenwerking in het college

gaat uitstekend. Omdat het zo breed is samengesteld zijn er altijd verschillen, maar daar komen we in onderling overleg goed uit. We denken met elkaar mee. We gebruiken soms andere woorden, toch willen we uiteindelijk hetzelfde: het goede voor Groningen.'

Hendri: 'De grotere fractie is jong en gretig, we moesten allemaal wennen. Nu vormen we een sterk, eendrachtig team. We zijn allemaal trots op Stephanie Bennett, zij staat 18e op de landelijke verkiezingslijst.'

Ambities

In het GroenLinksprogramma en ook in het collegeprogramma staan hoge ambities voor klimaatdoelen en voor energie. Hoe gaat dat nu?

Nienke: 'We hebben een akkoord gesloten op hoog niveau, onze ideeën zitten daarin vervlochten. Nu komt het moment van uitvoering, zoals de energieopwekking. De zonneparken en windmolens moeten worden ingepast in het landschap. Het komt nu heel dichtbij. Wat het klimaat betreft kunnen we ons niet veroorloven afwachtend en voorzichtig te opereren, er moeten grote, soms confronterende stappen worden gezet. En er moet rekening worden gehouden met vele groene belangen, zoals landschappelijke waarden en natuurgebieden.

We hebben er altijd op aangedrongen dat de beslissingen - waar komt wat - door de provincie en de gemeenten genomen worden en niet vanuit Den Haag, ver weg. Wij weten immers het beste hoe onze omgeving er uit ziet. Toch is het niet makkelijk. Maar het is onze opdracht om zonneparken mogelijk te maken die bijdragen aan de biodiversiteit door groene gebiedsontwikkeling. Dus omzoomd met bosschages, wandelpaden en natuurlijk

groen dat niet plat wordt gespoten met glyfosaat zoals nog steeds veel gebeurt. Zo kunnen we juist ook van bijvoorbeeld landbouwgronden, groene zones maken.

Hendri: 'Klimaat is anders dan corona een verborgen crisis. We komen er niet met besparingen alleen, we moeten echt op zoek naar alternatieven voor de fossiele brandstof. Dat gaat inderdaad in grote stappen, mensen hebben zich niet altijd gerealiseerd wat dit in de praktijk betekent.'

Beeldvorming

Nu de realisatie van windmolens en zonneparken zichtbaar wordt, komen er in de media en ook vanuit inwoners regelmatig negatieve reacties in de richting van GroenLinks.

Hendri: 'Het is juist aan ons, GroenLinks, om groene oplossingen te bedenken en mogelijk te maken, zodat zonneparken bij kunnen dragen aan bijvoorbeeld klimaatadaptatie en meer groen. We maken plannen voor de inpassing ook juist in de omgeving. Maar het grijpt in in de omgeving en we zijn ons bewust van de negatieve beeldvorming, doordat mensen nu geconfronteerd worden met een windmolen vlak bij hun dorp of met een zonneweide in hun achtertuin. Natuurlijk proberen we overal de inwoners te betrekken bij de plannen, direct profiteren, maar het blijft moeilijk. GroenLinks is dan al snel de boosdoener, want wij zijn niet bang om de verantwoordelijkheid te nemen voor de broodnodige energietransitie. De hele operatie voelt voor inwoners nog te veel als een ver-van-mijn-bed show.'

Nienke: 'Het kan altijd beter en we leren ook steeds meer. Hoe we samen kunnen profiteren van lokale energie. Zo ontvangen vele omwonenden al zo'n 2500 euro per jaar of zijn zelf eigenaar van windmolens of zonneparken. Dat is helemaal optimaal!

Er is ook veel aandacht voor luidruchtige mensen, die hun vaak populistische ideeën spuien. Tien jaar geleden hoorde je vooral de mensen die protesteerden tegen de energieverstopping en klimaatverandering. Ik hoorde daar zelf ook bij. Nu zijn veel van die typisch GroenLinks standpunten overgenomen en de demonstranten van toen vallen wegens dat succes bijna stil. Nu hoor en zie je mensen die tegen de uitvoering in verzet komen.'

Hendri: 'De pers speelt daar gretig op in en versterkt daarmee de tegenwind, terwijl er ook zoveel moois gebeurt!'

Nienke: 'Het is een misverstand dat hier te veel gebeurt op het energietransitiegebied. We hebben in Groningen de ruimte en kunnen veel doen, Noord-Holland heeft veel minder ruimte, maar heeft toch een veel grotere opgave dan wij hier hebben. In de Regionale Energie Strategie zijn alle gemeentelijke plannen voor zonne- en windenergie bij elkaar opgeteld en dat blijkt ruim voldoende om aan de verwachtingen te kunnen voldoen. De discussie is niet meer of we iets ondernemen, maar veel

meer welke manier de beste is. Daar ligt nog een mooie taak voor GroenLinks, we zijn nog niet klaar. Mensen tegemoetkomen in alle wensen is - gezien de klimaatcrisis - vrijwel onmogelijk.'

Hendri: 'In elk gemeentelijk of provinciaal debat hoor je tegenstanders van zonne- en windparken veel meer en harder roepen dan anderen. Dat is desastreus voor de beeldvorming.'

Toekomst

Zijn er andere speerpunten voor de tweede helft van deze bestuursperiode?

Hendri: 'We gaan aan de slag met een landbouwvisie, zodat dat beleid klaar staat voor de toekomst. Het is een succes dat er geen uitbreiding van intensieve landbouw heeft plaatsgevonden in deze periode. Dat de verhitte gemeedren in de sector hier tot bedaren zijn gekomen, beschouw ik ook als een grote winst. Er ligt in de landbouw een belangrijke taak, we moeten de boer transparant en eerlijk tegemoet treden en samen mogelijkheden zoeken om tot een andere bedrijfsvoering te komen.'

Nienke: 'We durven ver vooruit te kijken. We hebben belangrijke stappen gezet in de klimaatadaptatie - aanpassen aan (klimaat)veranderingen - en komende problemen moeten we onder ogen willen zien. Eén daarvan is de beschikbaarheid van water, dat moet hoog op de agenda komen. Er is veel mogelijk, we moeten niet vanuit het negatieve leven. De reactie op nieuwe plannen of ideeën "het kan niet", moeten we ombuigen naar een positieve houding "we kunnen het, het kan wel!" Wat het ook is, die inhoud komt dan wel.'

Verkiezingsprogramma GroenLinks landelijk

Kort geleden is het verkiezingsprogramma GroenLinks landelijk vastgesteld. Wat halen jullie daaruit voor de toekomst?

Hendri: 'Via een amendement is de Lelylijn in het programma terechtgekomen, dat is enorm belangrijk voor ons. De mensen kunnen gemakkelijker reizen, bijvoorbeeld in de Randstad werken en hier wonen. De trein ontsluit het noorden, heeft mogelijk invloed op de krimp en levert een bijdrage aan de economische en sociale samenleving.'

Nienke: 'Gerichte woningbouw is van groot belang, niet alleen in kleine projecten, maar substantieel in de kleine kernen, zodat de jongeren hier meer ruimte vinden en gemotiveerd zijn om zich blijvend te vestigen. Dat is enorm belangrijk voor de leefbaarheid.'

Op z'n Gronings nog tot slot een eindconclusie over het provinciaal GroenLinks werk: het kon minder.

Gerda Steenhuis
Ger Zuiderveen

Groningen in het verkiezingsprogramma 2021

Hoe komt het Noorden eraf?

Zoals verwacht mag worden maakt GroenLinks de term 'Groen' in het [verkiezingsprogramma](#) meer dan waar. Duurzaamheid, energie- en warmtetransitie en klimaatverandering staan prominent genoemd. Gelukkig dringt de klimaatcrisis ook steeds meer door bij politieke collega's, maar GroenLinks is nog altijd leidend. Dat is van groot belang, want: '... achter de golf van corona komen de nog veel hogere golven van de klimaatcrisis en de wereldwijde ongelijkheid.' De ongelijkheid is een ander actueel thema, met name het onderwijs vraagt om een actief beleid. De Wenakker wil kijken hoe het zit met de kansen(on)gelijkheid voor Groningen en regio's buiten de randstad. Is daar voldoende aandacht voor?

Onze provincie in beeld

Provincie Groningen wordt vier keer genoemd en is daarmee koploper ten opzichte van andere provincies. GroenLinks kiest voor de economische en sociale kracht van regio's en benadrukt groene waterstof in Groningen. Een zin verderop staat de wens voldoende geld vrij te maken voor het repareren en versterken van woningen in het aardgasgebied. Niets mis mee, echter een duidelijke oplossing voor de trage aanpak, zoals we die kennen,

staat niet vermeld. Het vertrouwen van de Groningers in 'Haagse beloften' is tot nulpunt gedaald, dat ene zinnetje in het GroenLinks verkiezingsprogramma zal het tij niet doen keren. We zullen zien!

In het verlengde van de desastreuze aardgaswinning, lezen we dat Nederland een snelle en eerlijke exitstrategie nodig heeft voor aardgas, olie en steenkolen. Daarmee worden we minder afhankelijk van landen als Rusland en Saoedi-Arabië en voorkomen we aardbevingen in Groningen. Bovendien worden nieuwe vergunningen voor (proef)boringen naar gas en olie op land uitgesloten. Specifiek staat het verbod op mijnbouw in het Waddengebied vermeld.

GroenLinks wil in Groningen investeren, zodat de regio ontwikkeld wordt. De reeds ingezette afspraken met het rijk (NPG, toekomstplan) krijgen in ieder gevel de volle steun van Jesse c.s.

Burgerparticipatie in de energietransitie

Elders in het programma staat vermeld hoe we energie (en warmte) dienen op te wekken. Windmolens op zee, zonnepanelen op de daken, geen kernenergie, maar wel openstaan voor onderzoek naar thorium en kernfusie. Goed verhaal, eerlijkheidshalve moet hier wel worden opgemerkt dat grondgebonden zonne- en windenergie ook noodzakelijk zullen zijn om de energietransitie te completeren: de uitvoering van de energietransitie roept ook weerstand op, zodra het concreet wordt. (Zie het interview met Nienke Homan en Hendri Meendering elders in dit blad.) Het verkiezingsprogramma wil de negatieve reacties beantwoorden door iedere inwoner een stem te geven in het aanpakken van de klimaatcrisis, onder andere door deel te nemen aan burgerberaden en andere vormen van inspraak. Bij nieuwe publieke projecten voor windmolens en zonnepanelen ontvangen bewoners aandelen. Om de huizen gasvrij te maken wil GroenLinks een financiële compensatie voor mensen die met hun wijk overstappen op alternatieven. Zowel financiële als juridische mogelijkheden worden vergroot, zodat de operatie "gasvrij maken van woningen" voor gemeenten en hun inwoners gemakkelijker wordt.

Extra steun voor jeugdzorg

Veel Groninger gemeenten hebben een hoge, onbetaalbare post voor de jeugdzorg. De deels mislukte decentralisatie (tegelijktijd bezuiniging) heeft ertoe geleid dat de gemeentelijke begrotingen vrijwel niet meer sluitend zijn te krijgen. GroenLinks zegt het onacceptabel te vinden dat kwetsbare jongeren maanden op een wachtlijst staan en hulpverleners kampen met te hoge werkdruk.

**VERKIEZINGS-
PROGRAMMA**

GROENLINKS 2021

GROENLINKS

Daarvoor zal geld vrijgemaakt moeten worden. Ook algemeen in de zorg wil GroenLinks verandering. Concreet wil GroenLinks stoppen met het verplicht Europees aanbesteden van zorg en gemeenten moeten voldoende middelen ontvangen voor zorg en ondersteuning. Helaas repte Jesse Klaver begin februari tijdens het Noordelijk debat van fractievoorzitters niet over de onevenredige verdeling van het gemeentefonds: een verhoging daarvan bleek door een andere verdeling voor (noordelijke) armlastige gemeenten in een nadeel uit te pakken. Er zijn door plaatselijke bestuurders brandbrieven naar Kabinet en Kamer verzonden om deze zaak aan de orde te stellen. Geen van de lijsttrekkers besteedde hier aandacht aan.

Wonen

Natuurlijk staat er veel meer in het GroenLinks program waarvan iedereen (en niet alleen het noorden) profiteert: het ingewikkelde toeslagenbeleid wordt omgegooid, gratis kinderopvang, natuurontwikkeling, duurzame landbouw etc. Van wonen wil GroenLinks een grondrecht maken. Om dat te kunnen realiseren wordt de Nederlandse traditie van volkshuisvesting als publieke taak in ere hersteld: de overheid neemt regie en er komt een bouwoffensief met de woningbouwcorporaties als motor van de volkshuisvesting. Dakloosheid wordt aangepakt en de vrije marktwerking in de huursector wordt afgeschaft.

Vervoer

Het is de GroenLinks ambitie om heel Nederland beter bereikbaar te maken, onder meer met een rechtstreekse verbinding tussen Groningen en de Randstad. Tijdens het congres is daarbij de Lelylijn nog aan het verkiezingsprogramma toegevoegd. Het voorstel van een Lelylijn wordt overigens ook gedragen door vrijwel alle andere partijen. Met deze verbinding wordt de kloof tussen Randstad en de noordelijke regio kleiner. De ontsluiting is een voorbeeld waarbij de kansengelijkheid groter wordt, vooral van betekenis voor de economie en de leefbaarheid. Omdat vrijwel alle neuzen dezelfde kant opstaan, zal die lijn via Heerenveen en Drachten er toch moeten komen?

De democratie zijn we samen

‘Voor GroenLinks begint de democratie onderaan. Bij mensen die hun straat, hun buurt, hun gemeente, hun land beter willen maken. Democratie vraagt om een overheid die ruimte geeft aan gesprek, ontmoeting en eigen initiatief.’

Dit citaat uit het verkiezingsprogramma gaat uiteraard ook over Groningers.

Ger Zuiderveen

**MEER
GROEN
& BANEN
& TOEKOMST**

**MEER
GROENLINKS**

Diogenes

Corona: wie het met de conclusies niet eens wil zijn, moet wel de feiten ontkennen.

Kennismaken met Saskia Kluit

Lid fractie GroenLinks Eerste Kamer

Foto: Gabriële Hengveld

In de Eerste Kamer heeft GroenLinks acht zetels. Toen de fractie begon, zijn de provincies over de leden verdeeld. Saskia Kluit is aanspreekpunt voor de provincies Groningen en Zeeland. In dit artikel vertelt ze daarover.

Wat is een aanspreekpunt

Hoe werkt het aanspreekpunt en wat kunnen wij van jou verwachten?

Jullie kunnen van mij verwachten dat ik graag hoor en luister naar wat er in Groningen speelt en of ik daar een rol in kan spelen. Schroom dus niet om te bellen of te mailen als je ergens mee zit.

Een reden waarom ik in de Eerste Kamer wilde, is de beperkte representatie van de regio's in Den Haag. Nu woon ikzelf in Utrecht, maar voor mijn vroegere werk bij de Fietzersbond kwam ik in het hele land. In mijn huidige baan bij Rover praat ik met mensen uit alle delen van Nederland. Dan hoor je hoe de focus van het kabinet op de Randstad ervaren wordt en welke consequenties dat heeft voor de leefbaarheid. Dat geluid versterken in Den Haag zodat er verandering in deze focus optreedt, is mij veel waard.

Jaarlijks komt Saskia naar Groningen om bij te praten. Het liefst in persoonlijke gesprekken met Groningers. Saskia: *Vorig jaar mocht ik met de provinciale fractie op werkbezoek. Echt heel mooi was hoe de mensen die we bezochten, ons met open armen ontvingen en uitleg gaven. Ik hoop dat dat (na corona) snel weer kan.*

Met verschillende raads- en Statenleden van GroenLinks heb ik contact. Dat gaat over inhoudelijke onderwerpen: mobiliteit, de omgevingswet en over gebiedsgerichte zaken. Ook met Nienke Homan heb ik goed contact. En wellicht post-corona ook met de leden, dat vind ik waardevol omdat je dan weer andere dingen hoort.

Fan van Groningen

Als je aanspreekpunt van een provincie bent, is het positief als je wat met die regio hebt.

Saskia daarover: *Ik ben groot fan van de provincie Groningen. Groningen stad is natuurlijk één van de belangrijkste fietssteden van de wereld. Vanuit mijn werk bij de Fietzersbond kwam ik er al graag.*

Wat me ontzettend aanspreekt is de combinatie tussen de nuchtere, soms wat al te bescheiden, houding en de aandacht voor het goede leven bij Groningers. Je kunt overal kunst terugvinden en het landschap vind ik adembenemend. Of het om de polders, de wadden of Bourtange gaat. Daarnaast is de provincie sociaaleconomisch een boeiend gebied, met zeer sterke en ook kwetsbare gebieden. Hoe kunnen alle Groningers, in hun diversiteit, meedoen en hoe worden de belangen van iedereen in Den Haag serieus genomen? Dat zijn vraagstukken waar ik regelmatig mee bezig ben. Dat komt bij de aanpak van de gaswinning en de hersteloperatie natuurlijk scherp naar boven.

Taken Eerste Kamer

De Eerste Kamer kennen we als medewetgever en controleur van de hoofdlijnen van het beleid van de regering. In welke activiteiten komt je rol als contactpersoon naar voren en wat vraagt dat van je?

Twee belangrijke trajecten die ik doe zijn de omgevingswet en de stikstofaanpak. Ik heb er enorm veel aan dat ik bij mijn collega's in het land kan vragen hoe het gaat en hoe zij naar de uitwerking en uitvoering van deze wetten kijken. Dan kan de situatie tussen Zeeland en Groningen best verschillen. Daarnaast kan ik signalen over lokale of provinciale situaties aankaarten. Bijvoorbeeld rondom gaswinning in kleine gasvelden, de trage hersteloperatie in Groningen, financieringsproblemen door het gemeentefonds etc. Aankaarten kan op meerdere manieren: bij collega's of bij het kabinet. Net wat er nodig is.

Regionale problematiek

Wat is je een visie op de regionale problematiek in het noorden?

Wat ik herken is dat landelijke regio's erg veel lasten krijgen voor weinig baten. Dit punt is belangrijk in mijn persoonlijke motivatie om deel te nemen aan de Eerste Kamer. Ik

denk dat we de komende tien jaar veel kunnen veranderen door aandacht te geven aan het beter in plaats van rijker maken van Nederland. Kijk naar de boeren. Heel veel boeren willen anders boeren, worden ook blij van de terugkeer van weidevogels of andere natuur. Maar dan moet de overheid betrouwbaar beleid maken, producenten steunen als die het gevecht aangaan met supermarktketens zodat boeren die natuurinclusief boeren ook echt meer kunnen verdienen.

Wij denken dat er een transitie mogelijk is die boeren een eervol en financieel gezond bestaan geeft, en die tegelijkertijd de natuur versterkt. Laten we niet vergeten dat een heleboel boeren zorgen hebben die niets te maken hebben met hoe ze verder moeten boeren, maar vooral hoe ze zonder schulden hun bedrijf kunnen afbouwen. Daar liggen voor beide opgaven enorme kansen. Als we maar duidelijk beleid gaan voeren.

De Lelylijn vind ik voor het noorden een belangrijke verbinding. Dat er meer mensen en bedrijven naar het Noorden komen, zou natuurlijk mooi zijn. Maar die kunnen ook uit Zwolle komen, of Emmen, West-Friesland of vanuit Groningen zelf. Er zou wat mij betreft nog veel beter uitgewerkt kunnen worden welke maatschappelijke baten de Lelylijn zou moeten brengen en welk soort verbinding en samenhangend woningbouwpakket dan geschikt is. Hoe ziet die verbinding eruit? Willen we een spoorlijn, die er de komende 20 jaar nog niet ligt, of zetten we ook al in op een snelle vrijliggende verbinding per bus? Die kan er al veel eerder liggen (ook internationaal) en de weg bereiden voor een zwaardere railverbinding. Kortom, wat mij betreft kijken we naar een Lelylijn vanuit het perspectief van brede welvaart en moeten we vooral snel hiermee aan de slag.

Persoonlijke speerpunten

Bovenaan staat bij mij het verbeteren van het milieu, in de allerbreedste zin. In de praktijk van mijn werk in de Eerste Kamer, komt dit vooral neer op het beschermen van de natuur en de biodiversiteit, en me inzetten voor sterkere uitvoeringsdiensten en goede ruimtelijke wetgeving. Persoonlijk ervaar ik daarbij wel eens een spanningsveld tussen het werk in de Eerste Kamer en mijn sympathie voor groepen als Extinction Rebellion. Zij agenderen de ernst van de problemen heel scherp en ik probeer dat besef mee te nemen in mijn werk in de Eerste Kamer. Het is immers mijn generatie die de transitie moet maken. We hebben dus haast.

Verder maak ik me grote zorgen over het opkomen van het fascisme. 80 jaar na de Tweede Wereldoorlog, is onze samenleving behoorlijk naïef geweest in de ruimte die we in het publieke debat gegeven hebben aan intolerante meningen. We lijken vergeten te zijn waar radicalisering van intolerantie op uit kan lopen. Ik ben dan ook heel trots

op onze partij die zich hier onomwonden tegen uitspreekt, tegen strijdt en zegt: racisme is geen mening. Een van de hoogtepunten van onze fractie is dan ook om in de Eerste Kamer een onderzoek te gaan doen naar structurele discriminatie en hoe wetgeving, of de uitvoering daarvan, daar een rol in speelt.

Meer informatie over Saskia Kluit: https://www.eerstekamer.nl/persoon/drs_s_m_kluit_groenlinks

Gerda Steenhuis

Provinciale Ledenvergadering op zaterdag 24 april 2021

Op zaterdag 24 april 2021 is er weer een algemene provinciale ledenvergadering. Waarschijnlijk wordt deze bijeenkomst digitaal gehouden, tenzij de corona-maatregelen een fysieke vergadering mogelijk maken. Nadere informatie daarover in de provinciale nieuwsbrief, waarin ook de agenda zal worden opgenomen. In elk geval wordt de benoeming van een nieuw bestuurslid besproken en er wordt gewerkt aan een inhoudelijk programma, naast het procedurele deel. Houd de provinciale nieuwsbrief in de gaten.

Het bestuur heeft de afgelopen maanden contacten gelegd met alle lokale afdelingen in verband met de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar. Daarnaast hebben we ons bezig gehouden met de problemen binnen de GroenLinks-raadsfractie van Veendam, waar raadslid Trevor Mooijman helaas besloten heeft om niet meer namens GroenLinks in de raad zitting te nemen, maar om zelfstandig verder te gaan.

Namens het bestuur GroenLinks Groningen
Harrie Miedema, voorzitter

Toukomst met NPG-geld

Er klinken vanuit de provincie Groningen voornamelijk positieve reacties op het Nationaal Programma Groningen (NPG). Voor de komende tien jaar is een startkapitaal van 1,15 miljard euro beschikbaar gesteld om als aardbevingsprovincie weer volwaardig mee te kunnen doen. Het NPG-bestuur, onder voorzitterschap van René Paas, geeft sturing aan het geheel.

In het verlengde van NPG komt nog aanvullende financiering, zoals middelen voor de energietransitie en van een zogenoemde 'toekomstagenda' met daarin aandacht voor de veranderende arbeidsmarkt. Noord-Nederland kan bovenop het NPG nog zo'n 500 miljoen euro aan nationale en Europese bijdragen verwachten.

Grote hoeveelheden aan ideeën en plannen

Aardbevingsgemeenten, provincie en andere organisaties hebben hun best gedaan om veel projecten in te leveren bij het NPG. Een speciale commissie beoordeelt de ingediende plannen. Daarnaast zijn inwoners van de provincie - onder de naam Toukomst - uitgenodigd ook met plannen en ideeën te komen, dat is een groot succes geworden. Eind januari heeft een burgerpanel zich uitgesproken over ongeveer 900 ideeën, waarvan ten slotte 59 zijn uitgekozen. Het aanbod is divers, er ligt een budget van 100 miljoen euro klaar om de burgerprojecten uit te voeren.

De Toukomst is verdeeld in drie categorieën.

1. Ons verhaal: hieronder valt onder meer een educatief centrum en openluchttheater met het thema gaswinning (kosten: 6 miljoen).
2. Mien Laand: onder de verzamelnaam 'Paraplu-project' zijn veel ideeën verzameld, zoals een landschapswerkplaats en 'Van Aa naar Zee', een brede visie voor de kustzone (kosten totaal: 30 miljoen).
3. Mit mekoar: hierin zit een project dat meer kansen biedt voor kinderen uit gezinnen in armoede. Duzend geselecteerde gezinnen krijgen elk een vaste coach (zonder allerlei verschillende specialisten, zoals nu nog vaak het geval is) en een eenmalig gezinsbudget van € 2.500,-.

Het zijn allemaal 'Toukomst' doelen, die bij realisatie Groningen zal opstuwen in de vaart der volkeren. Alle 59 projecten zijn te vinden op <https://www.toukomst.nl/custom/uploads/2021/01/Advies-Toukomstpanel.pdf>

Gemeentepannen en provincie

Het overige NPG-geld (ruim een miljard euro) is verdeeld tussen provincie en de aardbevingsgemeenten. Het NPG-geld is nadrukkelijk NIET bedoeld voor de aardbevingsschade of de versterkingsoperatie, maar als compensatie, waarmee Groningen een betere toekomst kan krijgen.

Iedere gemeente heeft zijn toegevoegde waarde zo goed mogelijk

benut en het is inmiddels zover dat de uitwerking van de plannen kan beginnen. Het voert te ver om hier alle projecten te benoemen, ze zijn via de gemeentelijke websites op te zoeken. De komende tien jaar komen er vast nog wel projecten bij, de term 'NPG' zal nog regelmatig opduiken.

Kanttekeningen

Er liggen mooie kansen en mogelijkheden voor de Groningers, toch zijn er enkele kritische kanttekeningen te maken:

1. Een uitgewerkte visie 'waar willen we naartoe met Groningen' ontbreekt. Er zijn door alle afzonderlijke gemeentes vele projecten ingediend. Er is daardoor een versnippering ontstaan die het zicht op samenhang ontnemt.
2. Een beoordelingscommissie van het NPG beslist uiteindelijk of het ingediende project voldoet en gerealiseerd kan worden. De gemeenteraad wordt daarmee gepasseerd door een niet direct gekozen orgaan. Het democratische gehalte komt daarmee onder spanning te staan.
3. De bureaucratie en overhead zijn een volgend aandachtspunt. De verantwoordelijkheden zijn uitgesmeerd over diverse bestuurslagen, wat de transparantie niet bevordert en de uitvoering duurder kan maken of vertragen. Het risico bestaat dat te veel geld in de bodemloze bureaucratieput verdwijnt. Groningers hebben daarvan al te veel gezien in hun aardbevingsgeschiedenis.
4. De NPG-projecten zijn bedoeld als een 'extraatje' bovenop de gemeentelijke begroting. Toch zijn er projecten ingediend die eigenlijk betaald zouden moeten worden uit een regulier (weliswaar ontoereikend) gemeentebudget. Het is aan de gemeenteraden dit te beoordelen.

NPG is geen tovermiddel

Met deze kanttekeningen (en misschien nog andere)

kunnen Groningers de komende tien jaren het mooie NPG-project omarmen. De ultieme wens is dat de herstel- en versterkingsoperaties gelijke tred houden (of vooruitlopen) met het NPG, anders is er geen sprake van een inhaalslag. Immers, zolang de sporen van de aardbevingsschade zichtbaar zijn en de veiligheid niet gegarandeerd is, zijn alle mooie NPG-plannen niet zinvol.

Het NPG is dan een prachtige vlag op een lekke modderschuit. Er is ruim een miljard NPG-euro's beschikbaar om de provincie Groningen op te stuwten naar betere tijden, we moeten afwachten of de plannen en het geld toereikend zijn. De komende tijd wordt spannend voor alle Groningers.

Ger Zuiderveen

GroenLinks op het platteland

Het is al jaren een probleem: op het platteland gaat het met GroenLinks niet goed, sterker: we kachelen langzaam achteruit. In de provincie Groningen hadden we in 2014 tien wethouders verdeeld over tien gemeenten. Nu hebben we drie in één gemeente: Groningen. Ook het aantal raadszetels loopt achteruit. Dat is niet alleen in Groningen zo - bij ons viel het tot voor kort eigenlijk wel mee - maar het speelt in alle provincies met veel platteland.

Er is al veel gezegd over de achtergrond van deze ontwikkeling, belangrijk is ook het beantwoorden van de vraag 'hoe maken we GroenLinks sterker op het platteland?' Hierbij wat knoppen waaraan we kunnen draaien om de mensen op het platteland te laten zien dat GroenLinks voor hen van belang is en hun stem waardig. Dat vereist wel meer inzet van de afdelingen, niet alleen van bestuur en politici, maar ook van vrijwilligers die af en toe een (leuke) klus op hun schouders zouden kunnen nemen.

Aansluiten bij de leefwereld van de bewoners

Er zijn best veel kiezers die weinig tot niets weten van politiek en er ook niet echt in geïnteresseerd zijn. Zij zijn voor mensen die wel betrokken zijn bij de politiek, zoals wij, moeilijk te begrijpen. Bij een stuk in de Volkskrant enige tijd geleden werden drie FvD-kiezers aan het woord gelaten die ook de SP en de PvdD zagen als partijen waarop ze zouden willen stemmen. Blijkbaar gaat het hen om de rebelseheid, niet om de inhoud. Een mevrouw uit Loppersum stemde bij de Statenverkiezingen op FvD - die onverminderd door wil gaan met de gaswinning - om hen 'een keer een kans te geven'. Hoe benader je zulke kiezers? Niet met een door en door serieus en doorwrocht verhaal of idealen. Je moet aansluiten bij hun leefwereld, en van daaruit laten zien dat politiek

belangrijk is en geen zaak van 'lood om oud ijzer': welke problemen vinden zij belangrijk en welke oplossingen hebben we daarvoor?

Meer en gerichte publiciteit

De lokale (huis-aan-huis)kranten besteden elke week meerdere malen aandacht aan de activiteiten van de wethouders. De vergaderingen van de gemeenteraad zijn naar de achtergrond verdwenen, waardoor dat wat de wethouders doen het enige lokale politieke nieuws dat er is. Geen wethouders, geen publiciteit. Als we lokaal zichtbaar willen zijn, moeten we zelf meer publiciteit genereren. Dus werkbezoeken, persberichten, acties, inhoudelijke bijeenkomsten, overleggen met andere organisaties etc. en dat naar buiten brengen. In de matrix op de pagina hiernaast staan verschillende mogelijkheden om de diverse doelgroepen in je gemeente bereiken.

Meer aandacht voor de buitenkant

De media besteden steeds minder aandacht aan de politieke inhoud van debatten. Het gaat om de buitenkant: spelletjes, strategie, mannetjesmakerij, rellen. Daardoor verdwijnt niet alleen de inhoud, maar ook de aandacht voor het vak van politicus als ambacht. Fracties maken zich druk om moties, algemene beschouwingen, schriftelijke vragen, terwijl de pers zich bezighoudt met het spektakel rond de ringweg Zuid.

We kunnen de media niet dwingen meer inhoudelijk te worden: inhoudelijke zaken zijn daarom vooral bestuurlijk en intern gericht (op de partij), voor de buitenkant moeten we op zoek naar spektakel. Vaak zijn dat dingen die fout gaan, merkwaardig genoeg. De mogelijkheid dit soort publiciteit te maken is ongeveer het enige voordeel van de oppositie.

	leden	GL kiezers	niet GL- kiezers	jonge- ren	vol- wasse- nen	oude- ren	bedrij- ven	vak- bon- den	frequentie
facebook	x	x	x	x	x	x		x	7
inhoudelijke bijeenkomst	x	x	x		x	x	x	x	7
lezingen	x	x	x		x	x	x	x	7
netwerken		x	x	x	x	x	x	x	7
plaatselijke kranten	x	x	x	x	x	x	x		7
regionale kranten - omroep	x	x	x	x	x	x	x		7
bevriende organisaties		x	x	x	x	x		x	6
gezelligheidsbijeenkomst	x	x	x	x	x	x			6
stand op markt		x	x	x	x	x	x		6
affiches		x	x	x	x	x			5
buurtbezoeken			x	x	x	x	x		5
folders		x	x	x	x		x		5
huis aan huis		x	x	x	x	x			5
instagram	x	x	x	x				x	5
twitter	x	x	x	x	x				5
andere organisaties			x	x	x	x			4
bedrijfsbezoeken			x		x		x	x	4
GroenLinks brochures		x	x	x	x				4
verkiezingsprogramma		x	x	x	x				4
website	x	x			x	x			4
advertenties			x		x	x			3
schoolbezoeken			x	x	x				3
telefoneren	x						x	x	3
digitale nieuwsbrief	x								1
eigen tijdschrift	x								1
huisbezoek	x								1
ledenvergadering	x								1

Communicatiematrix: links communicatiemiddelen, boven doelgroepen. ‘Frequentie’ is het aantal doelgroepen dat je met een specifiek communicatiemiddel bereikt. Dat hoeft niet samen te vallen met het aantal mensen.

Meer aandacht voor de persoon van de politicus

Nog een tendens waar we niet omheen kunnen: het gaat voor de kiezer steeds minder om wat je als partij wilt als wel om de persoon die iets wil. Veel mensen stemmen niet op programma's maar op personen. Dat is ook wel begrijpelijk, omdat programma's uitgebreide teksten zijn, met veel jargon en vage formuleringen.

In een compromisland als Nederland is zo'n programma ook geen enkele garantie dat het uitgevoerd zal worden. Mensen vallen daarom terug op vertrouwde gezichten, betrouwbare gezichten, knappe gezichten en mooie praatjes. Wij moeten dus meer aandacht schenken aan de persoon van onze politici. Lokale bekendheid opbouwen. Het is voldoende om dat in elke gemeente voor één persoon te doen. Die moet vaak in het nieuws, niet alleen met activiteiten maar ook met interviews e.d. Personal interest.

GroenLinks als beweging

GroenLinks wil niet alleen politieke partij zijn, maar ook een beweging. Je bent niet alleen lid van GroenLinks om politieke invloed te hebben, maar ook om een bepaalde levenswijze een politiek gezicht te geven: eerlijk, rechtvaardig en groen. Voor mensen die politiek maar saai vinden is dat misschien een reden om actief te worden in GroenLinks. Maar dan moeten we op dat punt ook iets te bieden hebben. Hoe vul je een solidaire en groene levenswijze in? Dat is een mooi onderwerp voor bijeenkomsten en workshops. Hier ligt ook niet per se een taak voor politici, maar juist meer voor leden die hier enthousiast mee aan de slag willen. En GroenLinks als beweging is een ontmoetingspunt voor jong en oud. Een paar onderwerpen: tuinieren, gezond eten, lidmaatschap van een vakbond, vrijwilligerswerk in de natuur, duurzame energie.

Lokale problemen centraal

GroenLinks kiezersonderzoek zorgt ervoor dat er weinig moeite wordt gedaan om de achterban uit te breiden; landelijk mikt bovenal op de al bestaande en hoog opgeleide achterban in de steden. Daar hebben wij last van en als dat niet verandert moeten we zelf vorm gaan geven aan een plattelandsbeeld van GroenLinks. Aandacht voor wat er lokaal speelt is daarbij essentieel. Het is niet voor niets dat lokale partijen het zo goed doen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Zij richten zich op lokale problemen - sluiten daarbij aan op de leefwereld van de kiezers - en zoeken praktische oplossingen. Wij richten ons op grote en abstracte problemen en benaderen van daaruit de gemeentelijke politiek. Het zou andersom moeten. We moeten lokale problemen benoemen en die benade-

ren vanuit de grote oplossingen die wij hebben voor die problemen.

Landelijke knoppen

Het beeld dat GroenLinks van zichzelf schept staat ver af van het leven in kleinere steden en dorpen. Het platteland wordt, als er al vanuit GroenLinks naar gekeken wordt, vooral gezien vanuit het belang van de steden. Toch is er ook voor GroenLinks landelijk een goede reden om meer aandacht te gaan schenken aan het platteland. Al die rechtse colleges van B&W maken het namelijk moeilijk om groen beleid uitgevoerd te krijgen. Dan kun je landelijk en provinciaal nog zo je best doen, als de gemeenten niet meewerken schiet het niet echt op. GroenLinks moet dus sterker worden op het platteland. Door ook in het landelijk beleid aandacht te besteden aan de problemen die buiten de steden spelen, en die van heel andere aard zijn dan die in de stedelijke omgeving, kan GroenLinks ook op het platteland gaan groeien. Een actieprogramma voor het platteland zou een mooie eerste stap zijn. Dergelijke veranderingen van landelijk GroenLinks beleid zullen alleen maar plaatsvinden als vanuit de lokale en provinciale afdelingen voldoende druk wordt uitgeoefend op de beleidsmakers binnen de partij. Daar ligt een mooie taak voor onze afdelingsbestuurders.

Henk de Weerd

Rustig slapen

Op 6 november was het feest op straat. Miljoenen mensen waren opgelucht en velen ook uitgelaten dat Trump het Witte Huis op 20 januari zou moeten verlaten. De beelden van dansende mensen in Times Square gingen de hele wereld over. Ik liep in de bergen toen het nieuws kwam. Mijn telefoon stond roodgloeiend. Op het wandelpad groetten mensen elkaar misschien vaker en meer uitbundig dan dat normaal het geval is. Nadien waren er dagenlang allerlei berichten van vrienden over hoe opgelucht ze waren. Mensen zeiden eindelijk rustig te slapen en zonder zorgen wakker te worden.

Veel van mijn LHBTQ vrienden vertelden hoe ongehooflijk opgelucht ze zijn dat ze zich geen zorgen meer hoeven maken over hun rechten. Een koppel van twee vrouwen waren al met een advocaat in de weer omdat al hun rechten door Trump ontmanteld werden. Ze wilden er zeker van zijn dat ze een goede oude dag hadden samen en dat hun samen opgebouwde pensioen en hun testament niet in gevaar zou komen. Mijn trans-vrienden ervoeren onder Trump dat ze als niet volwaardig persoon werden beschouwd en dat werkgevers en ziektekostenverzekeraars ze gewoon konden discrimineren. Deze vrienden waren echt heel erg opgelucht.

Maar er waren ook miljoenen mensen die teleurgesteld waren. Trump heeft maanden lang, als een plaat die blijft hangen, gezegd dat er gefraudeerd werd tijdens de verkiezingen door de democraten. En een percentage van de teleurgestelde Trump-stemmers geloofden dat dan ook toen de uitslag kwam op 6 november. Naast teleurstelling was er ook heel veel boosheid. Die boosheid werd aangewakkerd door hertellingen en rechtszaken die op niets uitliepen, en leefde vooral onder de plattelandsbevolking en extreem rechtse groeperingen, maar zeker ook in steden en onder politici, politie, etc. Een groep van deze mensen waren opgeruid en klaar voor “de revolutie” op 6 januari, zoals ze zelf aangaven. Het is inmiddels duidelijk dat deze revolutie niemand zou sparen, zelfs vicepresident Pence niet. Het was buitengewoon eenvoudig voor deze groep “revolutionairen” om het Capitol binnen te dringen. Het bleek dat ze hulp hebben gehad van politie en politici. Hoe dit netwerk er precies uit ziet is nog niet officieel naar buiten gebracht. Misschien gebeurt dit wel nooit. Wel is duidelijk dat er gelijkgezinden op allerlei cruciale plekken zijn, zelfs in de nationale garde. Velen van hen zijn preventief op non-actief gezet vanaf begin januari. De politici zitten echter heerlijk veilig, gesteund door hun partijgenoten, op het pluche.

Ik zat thuis toen de coup poging plaats vond. Opvallend

Foto: Bea Moolenaar

was dat mijn Amerikaanse vrienden moeite hadden het een poging tot staatsgreep, coup, of putsch te noemen terwijl mijn Europese (expat) vrienden hier er geen doekjes om wonden. Het idee dat de VS de beste democratie heeft van de wereld zit diepgeworteld in vele Amerikanen. Echter het moest toch onderkend worden dat er diepe scheuren in die democratie zitten. Veel mensen verheerlijken Trump als leider, ook in de Republikeinse partij. Zijn populariteit heeft er oeg geleid dat tijdens het tweede *impeachment* proces tegen Trump er nauwelijks Republikeinse politici waren die stemden voor veroordeling. Ze waren bang dat als ze hem veroordeelden ze niet herkozen worden. Sommigen geloven ook echt in Trump. In 2016 waren er al veel academici die spraken over het oprukkende fascisme in de VS. Jaren lang probeerden ze aan de bel te trekken. Nu dat het fascisme lekker is ingenesteld vallen eindelijk geleidelijk de meeste mensen de schellen van de ogen. De stemming na het *impeachment* proces was walging bij velen ook al gaven mensen aan niet verrast te zijn.

Veel Amerikanen zijn opgelucht dat Biden president is ook al was hij niet hun voorkeur. Maar ondertussen is de democratie afgekalfd en is er een groep mensen, die Biden en zijn beleid als gevaarlijk en anti-Amerikaans zien, die ideeën met elkaar uitwisselen om hem te stoppen. Ze noemen zichzelf patriotten en worden gevoed door conservatieve christelijke waarden, *White supremacy*, en tot op een bepaalde hoogte QAnon en complottheorieën. Er zijn stemmen die Biden oproepen tot verzoening met de Trump stemmers. Ze benadrukken eenheid. Ik vraag me af of zoiets mogelijk en wenselijk is. Ik denk aan de “revolutionairen” met hun zelf bedrukte T-shirts met “burgeroorlog 6 januari 2021” of hun sweatshirts met “6MWE” (six million wasn’t enough). We slapen lekker rustig met Biden in het Witte Huis maar een gevaar sluimert heimelijk elders.

Bea Moolenaar

Meer vliegtuigherrie boven Noord-Nederland?

Half januari 2021 heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat het 'ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening' gepubliceerd. Daarmee legt het kabinet op hoofdlijnen zijn keuze vast voor indeling en gebruik van het Nederlandse luchtruim in de toekomst. Groningen, Friesland en Drenthe maken zich ernstig zorgen over een aantal onderdelen van het ontwerp en hebben inmiddels brieven op poten naar de minister gestuurd.

Een van de voorstellen in het 'ontwerp' is dat alle militaire oefenvluchten geconcentreerd worden in Noord-Nederland. Het oefengebied in Noord-Brabant wordt opgeheven. Een ander is dat een deel van de vliegtuigen van en naar Lelystad Airport over Noord-Nederland zal gaan vliegen.

Geluidsoverlast

De noordelijke provincies, Overijssel en de Waddenzee zullen door de groei van het militaire oefengebied te maken krijgen met meer geluidsoverlast. In de eerste plaats gaat er gewoon meer gevlogen worden dan nu het geval is. In de tweede plaats is de F35 (de JSF) een stuk luidruchtiger dan de oude F16. Ook zullen veel meer mensen te maken krijgen met overvliegende straaljagers: niet alleen omdat de Minister de hele provincie tot oefengebied wil verklaren - het is nu alleen het noorden ervan - maar ook omdat het nieuwe vlieggebied wordt gekoppeld aan het oefengebied in Duitsland. Dat betekent dat ook Duitse straaljagers gebruik zullen kunnen gaan maken van het noordelijk luchtruim.

Waddenzee

Aangezien de Waddenzee ook tot het oefengebied behoort valt te verwachten dat daar de verstoring van dierenleven fors zal toenemen. Dit heeft niet alleen invloed op de dieren die er leven, maar ook op de miljoenen vogels die de Waddenzee op hun trek als rust- en foerageergebied gebruiken.

Andere negatieve effecten

Meer vliegtuigbewegingen hebben ook een negatief effect op het klimaat en op de stilte- en natuurgebieden (Natura 2000) in het noorden. Ook zullen ze leiden tot meer stikstofdepositie.

Lelystad Airport

Naast de uitbreiding van het militair oefengebied zal door de eventuele opening van Lelystad Airport het aantal vliegbewegingen boven Groningen door burgervluchten mogelijk worden uitgebreid. Uit de luchtruimherziening wordt niet duidelijk waar die vluchten precies gaan plaatsvinden en op welke hoogte dat zal zijn. De effecten ervan zijn derhalve onduidelijk. Wij pleiten al langer voor het schrappen van de plannen voor Lelystad Airport en vinden het sowieso onbegrijpelijk dat in deze tijd van grote klimaatproblemen een extra luchthaven zou worden geopend.

Veel onduidelijkheid

In het 'ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening' wordt naar de mening van de provincies veel te weinig informatie gegeven over de te verwachten effecten van de herziening op de noordelijke provincies. De Minister wil nu instemming terwijl er geen duidelijkheid is op cruciale punten. Om die reden vragen de provincies dan ook opschorting van de besluitvorming.

Arjen Nolles

Diogenes

**Vrij is alleen
wie over zijn eigen tijd
kan beschikken**

Brandnetelsoep voor 4 personen

Een simpel recept, ga lekker plukken! Maar trek wel even handschoenen aan ☺

Ingrediënten

- 400 gram vers geplukte brandnetels (topje van de brandnetel)
- een ui
- een knoflookteentje
- twee aardappelen
- 2 eetlepels olie
- liter water
- groente bouillonblokjes

Bereiding

Trek handschoenen aan om je handen te beschermen en was de vers geplukte brandnetelbladeren. Snij het harde steeltje af (deze gebruik je niet) en snij de blaadjes fijn. Schil de aardappelen en snij deze in blokjes. Pel en snipper de ui en de knoflook en fruit ongeveer 3 minuten het in een beetje olie. Dan voeg je de brandnetel en aardappelblokjes, een liter water en een bouillonblokjes toe. Laat de soep ongeveer 20 minuten koken. Haal de soep van de kookplaat en pureer het met een staafmixer (of energiezuinig met een stampers).

Doe de soep in een bord of kom en voeg nog een beetje peper en zout toe. Voor een vollere smaak kan je er ook voor kiezen om een beetje (slag)room of crème fraîche en een klein beetje citroensap toe te voegen.

Janneke Brouwer

Foto: dehippevegetarier.nl

Column 'De politiek'

Mijnheer Jansen ergert zich steeds meer aan de manier waarop gesproken wordt over politiek. Het is niet corona-irritatie, waar hij net als iedereen last van heeft, want hij heeft het al langer. Hij ziet hoe langzamerhand het algemene beeld is ontstaan dat politiek een soort maatschappelijke sector is, vergelijkbaar met 'de metaal' of 'de horeca'. 'De horeca' spant een proces aan tegen de regering om weer open te kunnen en 'de politiek' heeft enorme fouten gemaakt in de toeslagenaffaire.

Dat beeld van de politiek als bedrijf waarin mensen hun werk doen wordt versterkt door de manier waarop in kranten, journaals en praatprogramma's over politiek wordt gepraat: veel te vaak over de spelletjes, veel te weinig over de inhoud. De vraag die daar op tafel ligt is niet 'wat gaat er gebeuren en waarom?', maar 'hoe gaan ze dit nu weer oplossen?'

Dit alles versluiert in de ogen van mijnheer Jansen het feit dat wijzelf de politiek zijn, niet dat gedoe in Den Haag. Wij kiezen zelf onze politici en staan ons kleine stukje politieke macht aan hen af zodat zij er iets groots mee kunnen doen. Als zoveel mensen op de VVD stemmen, mag je verwachten dat VVD-beleid zal worden uitgevoerd. De toeslagenaffaire is niet de schuld van 'de politiek', maar van de kiezers, althans van de meerderheid ervan. De partijen die niet willen dat gewone mensen geld van de overheid krijgen - bedrijven en boeren zijn blijkbaar geen probleem - doen het in Nederland altijd goed. Dan krijg je draconische controlemechanismen met bijbehorende risico's op blunders.

Aan de andere kant weet mijnheer Jansen dat er wezenlijke veranderingen zijn geweest in de westerse cultuur die aan de basis liggen van het idee dat de politiek een maatschappelijke sector is zoals alle andere. Het idee van democratie is dat mensen zich actief bemoeien met de politiek, dat is 'burgerschap', terwijl het aantal mensen dat dat werkelijk doet behoorlijk laag is. De burger heeft plaatsgemaakt voor de consument. Ook in de politiek. De consument is niet actief, maar schaft aan wat aangeboden wordt. Het initiatief ligt aan de andere kant. Vanuit die houding benaderen mensen ook de verkiezingen. Welke partij heeft dat wat ik wil in de aanbieding? De verkiezingswijzers hebben ervoor gezorgd dat mensen met een boodschappenlijstje de partijen langs gaan in plaats van een keuze te maken op basis van de politieke principes waar partijen voor staan. Men levert bij het stembureau zijn boodschappenlijstje in en dan kunnen de gekozenen aan de slag. Zoiets kan eigenlijk alleen maar tot teleurstelling leiden. Denkt mijnheer Jansen.

Henk de Weerd

Agenda

Woensdag 17 maart 2021 (ook op 15 en 16 maart)

Verkiezingen voor de Tweede Kamer

Dinsdag 23 maart: 20 uur

ALV GroenLinks gemeente Groningen

Digitale locatie ontvang je na inschrijving via de website

Zaterdag 24 april

Provinciale ledenvergadering

Locatie en tijd t.z.t. in de digitale nieuwsbrief

Help mee in de campagne

De verkiezingen op 17 maart 2021 kunnen een keerpunt worden voor Nederland. Maar daar hebben we jouw hulp bij nodig.

Kijk op <https://groenlinks.nl/kom-in-actie> om te zien wat je allemaal kunt doen.

Eerst meer weten? stuur een appje: 06 13232050

Lees het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen

Je vindt het hier: <https://bit.ly/2MiTRBa>

Vind je zo'n programma te gedetailleerd, kijk dan naar het overzicht van de belangrijkste punten: <https://bit.ly/3pOt0uz>

Nieuwe drukker van de Wenakker

Drukkerij *De Marge*, die vele jaren de Wenakker heeft gedrukt, is per 1 januari gestopt. Het pand aan het A-kerhof staat leeg.

Hester ten Hoopen en Arnold Pietersen laten op hun site weten dat een combinatie van gezondheid, leeftijd en ontwikkelingen op de grafische markt hen tot dat besluit heeft gebracht. De Wenakker was voor hen de laatste jaren ook niet meer echt een winstgevende klus. De oplage is met de digitalisering van 1400 gekelderd naar 80. Dat is geen werk voor een offset-drukkerij, dus die 80 exemplaren lieten ze drukken bij *Donkel en Donkel* in Drachten, waarbij ze zelf voor het prepress-werk een kleine marge namen.

We zijn op advies van Hester en Arnold overgestapt naar *Donkel en Donkel*. Voor een kleine meerprijs kan bij hen het hele nummer in kleur worden gedrukt. Zo luxe hebben we het nog nooit gehad! Maar de gezellige gesprekken met Hester en Arnold zullen node gemist worden.

Colofon

Jaargang 30, nummer 1

De Wenakker verschijnt 3 keer per jaar

Redactie: Gerda Steenhuis, Janneke Brouwer, Ger Zuiderveen en Henk de Weerd

Bijdragen: Bea Moolenaar, Arjen Nolles, Harrie Miedema

Druk: Donkel en Donkel, Drachten

Contact

Statenfractie

Hendri Meendering (fractievoorzitter): 06 13370915
h.a.meenderings@ps-provinciegroningen.nl

Arjen Nolles: 06 38373783
a.j.nolles@ps-provinciegroningen.nl

Stephanie Bennett: 06 3824 9767
s.bennett@ps-provinciegroningen.nl

Melissa van Hoorn: 06 2061 6377
m.k.van.hoorn@ps-provinciegroningen.nl

Bas de Boer: 06 2506 1023
b.de.boer@ps-provinciegroningen.nl

Nadja Siersema: 06 4517 8584
h.t.siersema-orsel@ps-provinciegroningen.nl

Gedeputeerde

Nienke Homan: 06 52761547
nienkehoman4@gmail.com

Provinciaal bestuur

Harrie Miedema (voorzitter): 06 8269 7946
h.miedema44@gmail.com

Gijs van der Kroef (secretaris): 06 13705440
gijs.vdkroef@gmail.com

Joris Engbers (penningmeester): 06 25338580
info@jorisengbers.nl

Niek Peters: 06 15556581
niekpeters23@hotmail.com

Peter Post: 06 52863453
ppost57@gmail.com

Beau Hegemann :06 3605 4250
beau_hegemann@hotmail.com

Digitaal

[Mail](#)
[Website](#)
[Facebook](#)
[Twitter](#)
[Instagram](#)

Retour- en redactieadres

Statenfractie GroenLinks
Turfsingel 83
9712 KL Groningen
050 3164568
groenlinks@ps-provinciegroningen.nl

Kopij is van harte welkom op het bovenstaand redactieadres. Deadline: 1 juni 2021